

Въ 1871 год., безъ Гельсингфор. русс. гимн., всички-тѣ гимназии въ Россія били 123. Въ това число 68 класически гимназии съ два-та дрѣвни язици и 43 съ единъ-тъ Латинскій языкъ и 12 реални гимназии, 23 прогимназии, отъ кои-то 14 съ 2-та древни язици, 8 съ латинскій и 1 реална.

Число-то на ученици-тѣ въ тѣхъ било 39,071, а кои-то свършили курсъ 1690. — По учеб. окръжи тѣ са распре-дѣляватъ, както е въ таблица-та.

Население-то на Россія безъ Финландия, е 80 милиона ж. слѣдователно 1 гимназия дохожда на 615,370 жит. и 1 гимназистъ (въ това число и прогимназисти-тѣ) на 1,890 жители.

Градъ-тъ С. Петербургъ има 8 гимназии, Москва 6, Варшава 6, Ревель 3, Харьковъ 3, Казанъ 2, Киевъ 2, Одесса 2, Рига 2 гимн. и 88 градове по 1 гимназия.

НАРОДНИ ШКОЛИ.

Между Европейки-тѣ държави Русско-то бщество най-малко жертвува за народно-то образование; казваме „общество,” защото народни-тѣ училища въ всички-тѣ цивилизовани государства са обдържатъ на счетъ на общества-та, а не на господарства-та както въ Россія: господарство-то има надъ тѣхъ само висшій си надзоръ, тѣхна-та инспекция и приготвява учители; а заведение-то и обдържанье-то на училищата е обязано обществу-то.

Така Русско-то земство дава за народно образование едва 1 милионъ рубли, кога-то Пруско-то земство въ 1862—64 ежегодно е давало за народно-то образование средне число по 11,039,799 талира, отъ кои-то 2,518,197 тал. сж покривали отъ заплатата за учение и само 388,508 тал. са давали помощъ отъ хазна-та. А въ това врѣме Пруссия е населявана отъ 17 до 19 милиона жители.

Най-много отъ всички-тѣ европейски государства харчи Швейцария, дѣ-то почти съвсѣмъ нѣма, кои-то да не могатъ да четатъ и пишатъ и дѣ-то прѣзъ училища-та прѣминуватъ всички-тѣ дѣтца и момчета и момичета.

Съ Съединени-тѣ Штати въ Америка по изобилни-тѣ имъ средства не може ни едно господарство да са сравни. Тамъ сжществуватъ особени фондове, на кои-то доходи-тѣ или отчясти или напълно отиватъ на училища: 1) Господарственний фондъ, състоящъ отъ продажба земи, кои-то състоятъ отъ 2,264,625 Английски квадратни мили; 2) училищний фондъ на 12 Штати, кой-то приноси ежегодно повече отъ 2